

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СХВАЛЕНО	ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Інституту вищої освіти НАПН України протокол від 28 грудня 2024 р. № 158	Директором Інституту вищої освіти НАПН України
<u>Оржель</u> Олена ОРЖЕЛЬ	<u>Драч</u> Ірина ДРАЧ
	30 грудня 2024 р.

**Освітньо-наукова програма
«Викладання і навчання у вищій освіті»**

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Ступінь вищої освіти доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

Галузь знань А Освіта
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність A1 Освітні науки
(код та найменування спеціальності)

Програма вводиться
в дію з 01 вересня 2025 р.

Київ – 2024

Передмова

Освітньо-наукова програма «Викладання і навчання у вищій освіті» визначає:

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їхнього вивчення;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
- стиль та методики викладання;
- форми підсумкового контролю;
- перелік загальних і фахових компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач ступеня доктора філософії з освітніх, педагогічних наук;
- результати навчання, якими повинен досягти здобувач ступеня доктора філософії з освітніх, педагогічних наук.

1. Проектна група з розроблення ОНП:

Прізвище, ім'я, по батькові члена проектної групи	Науковий ступінь та/або вчене звання	Посада, місце основної роботи
Скиба Ю.А.	Доктор педагогічних наук, доцент	Заступник директора з наукової роботи Інституту вищої освіти НАПН України
Драч І.І.	Доктор педагогічних наук, доцент	Директор Інституту вищої освіти НАПН України
Калашнікова С.А.	Доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України	Радник при дирекції Інституту вищої освіти НАПН України
Отич О.М.	Доктор педагогічних наук, професор	Головний науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України
Слюсаренко О.М.	Доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник	Перший заступник директора Інституту вищої освіти НАПН України
Таланова Ж.В.	Доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України	Головний науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України
Ярошенко О.Г.	Доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України,	Головний науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України
Слободянюк О.М.	Кандидат педагогічних наук	Завідувач відділу науково-організаційної та кадрової роботи Інституту вищої освіти НАПН України
Хоменко А.О.		Аспірантка Інституту вищої освіти НАПН України

2. Зовнішні рецензенти:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь та/або вчене звання	Посада
Коренева І.М.	Доктор педагогічних наук,	Декан природничо-математичного

	професор,	факультету Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка
Міронєць Л.П.	Доцент, кандидат педагогічних наук	Декан природничого факультету Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
Варецька О.В.	Професор, доктор педагогічних наук	Проректор з науково-методичної роботи комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

3. Зміни, що внесені за пропозиціями проєктної групи до ОНП у 2024 .р. і розглянуто та схвалено Вченої радою Інституту 2024 р. (протокол від серпня 2024 р. № 5/6).

4. Профіль освітньо-наукової програми «Викладання і навчання у вищій освіті»

Профіль освітньо-наукової програми «Викладання і навчання у вищій освіті» з підготовки докторів філософії у галузі знань А Освіта за спеціальністю А1 Освітні науки	
<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 30 кредитів ЄКТС (<i>освітній компонент</i>).
<i>Термін навчання</i>	4 роки.
<i>Заклад вищої освіти / наукова установа</i>	Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України.
<i>Ліцензування</i>	<i>Наказ Міністерства освіти і науки України від 8.07.2016 р. № 816</i>
<i>Акредитаційна інституція</i>	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
<i>Період акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію освітньо-наукової програми з визначенням «зразкова» від 29.07.2021 р.
<i>Рівень програми</i>	8 рівень Національної рамки кваліфікацій України
Мета програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців здатних продукувати нові ідеї, ідентифікувати та розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми викладання і навчання у вищій освіті застосовуючи методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне дослідження, організовувати та здійснювати освітню, дослідницько-інноваційну діяльність в контексті реформування вищої освіти в умовах євроінтеграції.	
Характеристика програми	
<i>Предметна область</i>	Об'єкт вивчення та діяльності: системи освіти; академічна автономія закладів освіти; освітні проекти і дослідження; освітні процеси у формальній, неформальній та інформальній освіті; розвиток освітніх програм; забезпечення та удосконалення якості освіти; викладання і навчання; освітнє оцінювання, тестування та вимірювання. <i>Теоретичний зміст:</i> теорії та концепції освітніх наук, зокрема принципи, моделі та підходи до організації та управління освітнім процесом; принципи побудови та реалізації освітніх програм; методологія стандартизації, викладання і навчання; концепції освітнього оцінювання, тестування та вимірювання; теорія освітнього лідерства, врядування та менеджменту; теорія аналізу освітньої політики. <i>Методи, методика та технології:</i> кількісні, якісні та змішані методи дослідження; технології організації освітнього процесу та розроблення освітніх програм; методи, методика та технології викладання і навчання, освітнього оцінювання, тестування та вимірювання; інструменти та технології управління освітньо-науковими проектами. <i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, технології та обладнання; платформи (програмне забезпечення) для забезпечення дистанційного навчання.

<i>Фокус програми: загальна/спеціальна</i>	Освітньо-наукова програма спрямована на формування наукового світогляду; розвиток методології педагогічного наукового пошуку; розуміння стратегій, технологій викладання і навчання у вищій освіті.
<i>Орієнтація програми</i>	Практико-орієнтована на основі навчання через дослідження.
<i>Особливості програми</i>	Освітня підготовка здійснюється: <ul style="list-style-type: none"> – з орієнтацією на функціонал відповідної професійної діяльності у сфері вищої освіти; – через індивідуальне дослідження; – з викладанням окремих модулів іноземною мовою; – з урахуванням вікна мобільності. <p><i>Наукова складова</i> освітньої програми передбачає проведення власного наукового дослідження, оформлення його результатів у вигляді дисертації та захисту.</p> <p>Освітня програма модернізована в межах проектів Програми ЄС Еразмус+ “Програма вдосконалення викладання у вищій освіті” (2019 – 2021 роки) та «Центри сертифікації викладачів: інноваційні підходи до досконалості викладання» (2021-2023) за участю закладів вищої освіти Литви, Франції, Німеччини, Фінляндії</p>
Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Працевлаштування</i>	Випускники можуть працювати науково-педагогічними та педагогічними працівниками закладу вищої освіти; науковими працівниками (дослідниками) у в закладах вищої освіти, наукових установах, організаціях у сфері вищої освіти.
<i>Академічні права випускників</i>	Продовження навчання на науковому рівні вищої освіти.
Стиль та методика навчання	
<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Освітній процес побудований на таких підходах: <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентризований та особистісно орієнтований; – компетентнісний; – системний, інтегративний та інтерактивний та діяльнісний.
<i>Форми і методи організації освітнього процесу</i>	Форми: навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, тренінги, майстер-класи, індивідуальні консультації), <i>практична підготовка</i> (колоквіум; підготовка та презентація проєктів статей, досліджень; стажування; викладацька практика), <i>дистанційне</i> (електронне) навчання та тестування в середовищі Moodle, самостійна робота. Методи: проблемний, проблемно-пошуковий, інтерактивний, аналіз ситуаційних завдань (кейс-стаді).
<i>Система оцінювання</i>	Оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного та підсумкового контролю (екзамени, заліки, захист індивідуальних проєктів тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.
Інтегральна компетентність (ІК)	
Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми викладанні і навчання на засадах лідерства у вищій освіті, що передбачає застосування методології наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, здійснювати освітню, дослідницько-інноваційну діяльність у контексті реформування вищої освіти в умовах	

євроінтеграції.	
Загальні компетентності (ЗК)	Програмні результати навчання (ПРН)
ЗК1 <i>Здатність діяти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності</i>	<p>ПРН1 Установлювати зв'язки між різними науковими теоріями і підходами.</p> <p>ПРН2 Усвідомлювати та аргументувати вплив науки на розвиток суспільства.</p> <p>ПРН3 Аналізувати, оцінювати та розвивати нові наукові ідеї</p> <p>ПРН4 Дотримуватися етичних норм у професійної діяльності</p> <p>ПРН5 Демонструвати культуру академічної доброчесності</p> <p>ПРН6 Діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості</p> <p>ПРН7 Розуміти зміст різноманітності і багатокультурності та їх значення у сучасному суспільному розвитку</p> <p>ПРН8 Діяти у професійної сфері на засадах толерантності та поваги до різноманітності та багатокультурності</p>
ЗК2 <i>Здатність здійснювати наукові дослідження</i>	<p>ПРН9 Знати та використовувати сучасну термінологію у сфері наукового дослідження</p> <p>ПРН10 Визначати та застосовувати релевантні методи, технології та інструменти для реалізації дослідження</p>
ЗК3 <i>Здатність вільно спілкуватися українською та англійською мовами з науково-освітнянською спільнотою та широкою громадськістю</i>	<p>ПРН11 Вільно спілкуватися українською мовою у діалоговому режимі відповідно до норм культури мовлення.</p> <p>ПРН12 Презентувати результати дослідження (усно та письмово) у науковому та освітньому контекстах.</p> <p>ПРН13 Аргументувати наукові положення доступно для широкої громадськості</p> <p>ПРН14 Розуміти англомовні наукові тексти з розвитку вищої освіти</p> <p>ПРН15 Подавати результати дослідження англійською мовою.</p> <p>ПРН16 Презентувати та обговорювати результати дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах.</p> <p>ПРН17 Застосовувати норми академічного письма при підготовці наукових публікацій англійською мовою</p>
Фахові компетентності (ФК)	Програмні результати навчання (ПРН)
ФК4 <i>Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері вищої освіти</i>	<p>ПРН18 Знати основні концепції та моделі розвитку вищої освіти.</p> <p>ПРН19 Розуміти теоретичні основи, виявляти практичні проблеми реформування вищої освіти.</p> <p>ПРН20 Знати та використовувати сучасну термінологію у сфері вищої освіти</p> <p>ПРН21 Знати, аналізувати і застосовувати міжнародні, європейські та національні документи з розвитку вищої освіти</p> <p>ПРН22 Продувати нові ідеї, формулювати аргументовані висновки у сфері професійної діяльності</p> <p>ПРН23 Розробляти нові принципи і методи викладання і навчання у вищій освіті та розуміти їх вплив на освітню практику</p> <p>ПРН24 Визначати та аналізувати ключові комплексні проблеми у розвитку вищої освіти</p> <p>ПРН25 Виявляти міждисциплінарні зв'язки у визначеній</p>

	<p>проблемі та використовувати відповідні знання, методи і технології для їх розв'язання на засадах міждисциплінарного підходу</p> <p>ПРН26 Висловлювати (усно чи письмово) судження про дискусійні теорії і практики, що зустрічаються в наукових дослідженнях; визначати їх обмеженість та позитивні сторони.</p>
<p><i>ФК5 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті</i></p>	<p>ПРН27 Знати сучасні теорії та практики викладання і навчання у вищій освіті, визначати їх переваги та обмеження</p> <p>ПРН28 Діагностувати та аналізувати проблеми викладання і навчання у сфері вищої освіти.</p> <p>ПРН29 Застосовувати у професійної діяльності сучасні методи, технології та засоби викладання і навчання</p> <p>ПРН30 Використовувати сучасні ІКТ у викладацькій діяльності</p> <p>ПРН31 Знати та застосовувати інструменти забезпечення якості вищої освіти</p> <p>ПРН32 Розробляти та запроваджувати освітні програми з використанням інструментів Європейського простору вищої освіти</p> <p>ПРН33 Розробляти та запроваджувати засоби діагностики та оцінювання результатів навчання</p> <p>ПРН34 Знати та застосовувати інструменти інтернаціоналізації викладання і навчання у вищій освіті</p> <p>ПРН35 Розробляти авторські методики викладання.</p> <p>ПРН36 Оцінювати та обґрунтовувати інноваційність авторських методик викладання</p> <p>ПРН37 Запроваджувати авторські методики викладання в освітню практику</p> <p>ПРН38 Знати та застосовувати нормативні документи з питань інтелектуальної власності</p> <p>ПРН39 Знати та застосовувати сучасні методики, методи, технології викладання і навчання</p> <p>ПРН40 Запроваджувати в освітній процес інформаційно-комунікаційні технології</p> <p>ПРН41 Розробляти та запроваджувати інноваційні методи викладання та навчання</p>
<p><i>ФК6 Здатність ініціювати, розробляти інноваційні комплексні проекти та реалізувати їх на засадах лідерства та автономії</i></p>	<p>ПРН42 Застосовувати знання, методи та інструменти проектного менеджменту</p> <p>ПРН43 Ініціювати та організовувати реалізацію проектів.</p> <p>ПРН44 Оцінювати інноваційність результатів реалізації проектів та запроваджувати їх у практику</p>
<p><i>ФК7 Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій, проектній та освітній діяльності</i></p>	<p>ПРН45 Використовувати сучасні засоби ІКТ для пошуку, оброблення та критичного оцінювання інформації</p> <p>ПРН46 Знати та застосовувати можливості сучасних ІКТ для реалізації дослідницької діяльності</p> <p>ПРН47 Використовувати сучасні ІКТ для здійснення дослідницької комунікації</p>
<p>Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	

Кадрове забезпечення	<p>До викладання на ОНП залучені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Викладачі найвищого рівня кваліфікації: 10 докторів наук, із них 2 – дійсні члени (академіки) НАПН України, 2 – член-кореспондент НАПН України та – 4 кандидати наук. - Викладачі, які беруть участь у відомчих експертних і робочих групах з реформування вищої освіти, у розробленні та експертизі нормативно-правових документів, мають досвід науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. - Викладачів, які організують, беруть активну участь у інформаційно-комунікаційних заходах і впливають на розроблення і впровадження інноваційних освітніх/педагогічних технологій у вищій освіті. - 100% викладачів були керівниками або виконавцями міжнародних освітньо-наукових проєктів. - 100% викладачів активно проводять наукові дослідження з освітніх, педагогічних наук та постійно публікуються у провідних вітчизняних і зарубіжних наукових фахових виданнях, зокрема Scopus та Web of Science.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - Проекційна техніка, зокрема, 65' дисплей 'LFD Samsung Standalone' з сенсорним екраном, телевизор 52' з можливістю HD проекції, мультимедійний проектор «ViewSonic PJ7720HD», ноутбук та супровідне обладнання (екран тощо). - Відеотермінал «Cisco SX20» та інше супровідне обладнання, що дає можливість проведення чотиристоронніх аудіо- та відео інтернет конференцій та тренінгів в HD форматі. - Система дистанційного навчання «Moodle» (з додатковими елементами), комплекс програмного забезпечення «Moco». - Конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації.
Інформаційне та методичне забезпечення	<p>Аспірантам доступні всі ресурси електронної бібліотеки Інституту та Наукової бібліотеки імені В.О. Сухомлинського НАПН України.</p>
Академічна мобільність	
Національна кредитна Мобільність	<ul style="list-style-type: none"> - Здійснюється із закладами вищої освіти та науковими установами, які є партнерами Інституту відповідно до укладених угод.
Міжнародна мобільність	<p>Інститут створює можливості для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility та ін. - Наукові стажування, мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA2 проєкти CBHE. - У рамках реалізації міжнародних проєктів із закладами вищої освіти зарубіжних країн.

5. Перелік компонентів ОНП та їх логічна послідовність

Код о/к	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Програмні компоненти ОНП			
ПНД1	<p>Філософія освіти і методологія освітніх досліджень / Philosophy of Education and Educational Research Methodology:</p> <p>Модуль 1. Методологія та методи освітніх досліджень / Methodology and methods of educational research</p> <p>Модуль 2. Філософські проблеми вищої освіти сьогодення: методологічні та ціннісні засади / Philosophical issues of higher education today: methodological</p>	2	Залік (I семестр) Екзамен (II семестр)
ПНД2	<p>Іноземна мова та академічне письмо / Foreign Language and Academic Writing:</p> <p>Модуль 1. Академічна комунікація англійською мовою / Academic socializing</p> <p>Модуль 2. Підготовка резюме та супроводжуючого листа / Writing a CV and Cover Letter</p> <p>Модуль 3. Написання наукової статті / Writing an Academic Article</p> <p>Модуль 4. Підготовка проєктних заявок (дослідницькі гранти, гранти для освітніх проєктів, гранти на мобільність) / Writing project proposals for funding (research grants, education projects, mobility grants)</p>	4	Залік (III семестр) Екзамен (IV семестр)
ПНД3	<p>Організаційна та проєктна дослідницько-інноваційна діяльність у вищій освіті / Organizational Activities and Research-and-Innovation Projects:</p> <p>Модуль 1. Організація наукових досліджень / Organization of Research</p> <p>Модуль 2. Наукометрія в оцінюванні результатів наукових досліджень / Scientometrics in evaluating research results</p> <p>Модуль 3. Основи проєктного менеджменту для реалізації дослідницьких ініціатив / Project management for the implementation of research initiatives</p>	4	Залік (I семестр) Екзамен (II семестр)

	Модуль 4. Основи академічного письма та оприлюднення наукових результатів / Basics of academic writing and publication of research results		
ПНД4	<p>Викладання і навчання у вищій освіті: політика і нормативне забезпечення / Teaching and Learning in Higher Education: Policy and Legislation:</p> <p>Модуль 1. Політика ЄПВО щодо викладання і навчання / ENEA policy on Teaching and Learning</p> <p>Модуль 2. Нормативно-правові основи реалізації освітнього процесу: викладання та навчання у вищій освіті / Regulatory and legal framework for the educational process implementation: Teaching and Learning in Higher Education</p>	2	Залік (III семестр)
ПНД5	<p>Організація освітнього процесу у вищій освіті України / Organization of the educational process in higher education in Ukraine</p> <p>Модуль 1. Дидактика вищої освіти / Didactics of higher education</p> <p>Модуль 2. Методика розроблення стандартів вищої освіти / Methodology for developing higher education standards</p> <p>Модуль 3. Управління освітнім процесом та методи оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти/ Managing educational process and methods for assessin for achievements of higher education students achievements/</p> <p>Модуль 4. Організація мобільності у вищій освіті та організація освітнього процесу в умовах дистанційного /змішаного навчання / Organization of academtcmobility in higher education and organization of the educational process under distance / blended learning</p>	4	Залік (I семестр) Екзамен (II семестр)
ПНД6	<p>Досконалість викладання у вищій освіті /Teaching Excellence in higher Education</p> <p>Модуль 1.Вдосконалення викладання: модель та стратегія / Teaching Excellence Improvement: Model and Strategy</p> <p>Модуль 2. Викладач університету: профіль, роль, академічна кар'єра/ University Lecturer: Profile, Role, Academic Career</p> <p>Модуль 3. Планування та реалізація викладання у вищій освіті/ Planning and Implementation of Teaching in Higher Education</p>	4	Залік (II семестр) Екзамен (III семестр)

	Модуль 4. *Цифрові послуги в освітньому процесі закладів вищої освіти/ Digital Services in the Educational Process of Higher Education Institutions		
ПНД7	Практика викладання у закладах вищої освіти / Teaching Practice in Higher Education Institutions	2	Залік (IV семестр)
	Загальний обсяг програмного компоненту	22	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВНД8	Політика і врядування у вищій освіті Policy and Governance in Higher Education:	4	Екзамен (IV семестр)
ВНД9	Лідерство у вищій освіті / Leadership in Higher Education:	4	Екзамен (IV семестр)
ВНД10	Кар'єра та персональна активність дослідника / Career and personal effectiveness of a researcher	2	Екзамен (IV семестр)
ВНД11	Забезпечення якості вищої освіти в ЄПВО та Україні / Higher Education Quality Assurance in EHEA and Ukraine	2	Екзамен (IV семестр)
ВНД12	Інтернаціоналізація вищої освіти / Internationalization of higher education	2	Екзамен (IV семестр)
ВНД13	Інтеграція вищої освіти і науки / Integration of Higher Education and Research	2	Екзамен (IV семестр)
ВНД14	Моделі фінансування у вищій освіті ЄПВО / Higher Education Funding models in EHEA	2	Екзамен (IV семестр)
ВНД15	Особистість студента та освітнє середовище закладу вищої освіти / Student personality and the educational environment of a Higher Education Institution	2	Екзамен (IV семестр)
	Тенденції розвитку ЄПВО / Trends of the EHEA development	2	
	Кадрова політика у закладах вищої освіти / Human Resource policy in Higher Education Institutions	2	
	Вища освіта і наука в Україні: ціннісно-світоглядний вимір / Higher Education and Science in Ukraine: a value-based and worldview Dimension	2	
	Загальний обсяг вибіркового компоненту	8	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	30	

*ПНД – програмні навчальні дисципліни.

** ВНД – вибіркові навчальні дисципліни.

5. Структурно-логічна схема ОНП

Освітньо-наукова програма містить два блоки навчальних дисциплін – програмні та вибіркові. Блок програмних навчальних дисциплін зорієнтований на формування загальних (соціальних, універсальних) і фахових компетентностей. Блок вибіркових навчальних дисциплін зорієнтований на підсилення рівня сформованості дослідницьких і викладацьких компетентностей. Можливість формування індивідуальної траєкторії освітнього процесу реалізується через вибір здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін із навчального плану вибіркових дисциплін, які відповідають його викладацьким чи дослідницьким потребам. На основі навчального плану ОНП здобувач формує індивідуальний навчальний план, який погоджується з науковим керівником і затверджується директором Інституту.

На третьому і четвертому році навчання здобувач самостійно виконує наукове дослідження, регулярно зустрічається з науковим керівником, проходить щорічну атестацію. Завдання для самостійної роботи з навчальних дисциплін максимально зорієнтовані на наукове дослідження здобувача вищої освіти.

Рис. 1 Структурно-логічна схема організації освітнього процесу за ОНП

7. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП

Шифр	ПНД 1	ПНД 2	ПНД 3	ПНД 4	ПНД 5	ПНД 6	ПНД 7	ВНД 8	ВНД 9	ВНД 10	ВНД 11	ВНД 12	ВНД 13	ВНД 14	ВНД 15
ЗК1	+		+						+	+			+		
ЗК2	+	+									+				+
ЗК3		+			+				+			+			
ЗК4			+							-			+		
ЗК5			+				+								
ЗК6		+													
ФК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК8	+		+		+			+	+		+			+	+
ФК9			+	+	+	+	+				+		+		
ФК10				+	+	+	+	+			+	+	+		
ФК11			+	+	+	+	+						+		
ФК12				+	+	+	+						+		
ФК13			+						+			+			
ФК14			+			+								+	

*ЗК – загальні компетентності.

**ФК – фахові компетентності.

***ПНД – програмні навчальні дисципліни.

****ВНД – вибіркові навчальні дисципліни

8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОНП

КОД ПРН	ПНД 1	ПНД 2	ПНД 3	ПНД 4	ПНД 5	ПНД 6	ПНД 7	ВНД 8	ВНД 9	ВНД 10	ВНД 11	ВНД 12	ВНД 13	ВНД 14	ВНД 15
ПРН1	+		+						+	+			+		
ПРН2	+		+							+					
ПРН3	+		+							+			+		
ПРН4	+	+									+				
ПРН5	+														
ПРН6	+										+				+
ПРН7		+			+				+			+			
ПРН8		+			+							+			
ПРН9			+										+		
ПРН10			+										+		
ПРН11			+				+								
ПРН12			+				+								
ПРН13			+				+								
ПРН14		+													
ПРН15		+													
ПРН16		+													
ПРН17		+													
ПРН18	+			+		+	+	+	+		+		+		+
ПРН19								+	+						
ПРН20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРН21				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН22			+		+	+									
ПРН23					+	+	+								
ПРН24			+		+			+			+			+	+

ПРН25	+		+					+	+						+
ПРН26			+												
ПРН27				+	+	+	+							+	
ПРН28			+	+	+	+	+				+			+	
ПРН29				+	+	+	+							+	
ПРН30				+	+	+	+							+	
ПРН31					+	+	+	+			+			+	
ПРН32				+	+	+					+				
ПРН33				+	+	+	+				+			+	
ПРН34					+	+						+			
ПРН35				+	+	+	+							+	
ПРН36				+	+	+	+							+	
ПРН37				+	+	+	+							+	
ПРН38			+												
ПРН39				+	+	+	+							+	
ПРН40				+	+	+	+								
ПРН41				+	+	+	+							+	
ПРН42			+									+			
ПРН43			+						+			+			
ПРН44			+									+			
ПРН45			+				+								+
ПРН46			+				+								+
ПРН47			+				+								+

*ПНД – програмні навчальні дисципліни.

**ВНД – вибіркові навчальні дисципліни.

*** ПРН – програмні результати навчання.

9. Наукова складова ОНП

Наукова складова ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження та оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях);
- атестація (захист дисертації).

Наукове дослідження здобувача освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки виконується в межах теми дисертаційної роботи та є основною складовою ОНП. Здобувач ступеня доктора філософії в галузі освіти/педагогіки навчається самостійно здійснювати науковий пошук, організовувати дослідницьку діяльність на всіх етапах підготовки дисертації, формулювати наукову проблему та гіпотезу дослідження, розробляти методологію наукового пошуку, добирати адекватні теоретичні та емпіричні методи дослідження, використовувати статистичні та математичні методи, збирати та критично аналізувати джерельну базу дослідження, аналізувати, узагальнювати та інтерпретувати дані й використовувати їх для перевірки гіпотези дослідження. Науково-дослідницька робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження. Керівник несе відповідальність за виконання індивідуального плану наукової роботи здобувачем ступеня доктора філософії та якість, наукову цінність, практичне значення дисертаційного дослідження для галузі А Освіти, спеціальності А1 Освітніх наук.

10. Визначення форм державної атестації здобувачів вищої освіти за ОНП

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації..
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в галузі освіти, педагогіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального плану, що включає індивідуальний план освітньої роботи та індивідуальний план наукової роботи.</p>

11. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти складається з процедур і заходів, передбачених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про академічну доброчесність аспірантів, докторантів, здобувачів наукових ступенів і наукових працівників Інституту вищої освіти НАПН України, складовими якого є Кодекс академічної доброчесності аспірантів, докторантів, здобувачів наукових ступенів і наукових працівників Інституту вищої освіти НАПН України та Декларація про академічну доброчесність аспірантів, докторантів, здобувачів наукових ступенів і наукових працівників Інституту вищої освіти НАПН України (погоджених вченою радою ІВО НАПН України протокол від 31 травня 2018 р. № 5/10 та введених у дію наказом директора Інституту від 12 червня 2018 р. №12), та передбачає:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання аспірантів, викладачів і регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Інституту;
- забезпечення підвищення кваліфікації викладачів;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи аспірантів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені та кваліфікації вищої освіти;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності аспірантами, докторантами, здобувачами наукових ступенів і науковими працівниками Інституту, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

Нормативні джерела

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 11.10.2017 р. № 848-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

4. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) (Постанова КМУ від 23.03.2016 р., № 261). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
5. Перелік галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Постанова КМУ від 29.04.2015 р., № 266). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Ліцензійні умови у сфері вищої освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
7. Лист МОН України від 28.04.2017 р. № 1/9-239 «Про примірний зразок освітньо-професійної програми». <https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf>
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
9. Національна рамка кваліфікацій. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.). <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendacivi-vo>

Інші джерела

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. 2-ге вид. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с. <https://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1904-dokumenty-yevropeiskoho-prostoru-vyshchoi-osvity-eruvo.html>
2. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с. https://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/ProgramnyiProfil_Tuning_HERE.pdf
3. Національний глосарій: вища освіта, 2014. <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
4. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
5. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. <https://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1903-natsionalni-dokumenty.html>
7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с. <https://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/standards-and-guidelines-for-qa-in-the-eha-2015.pdf>

Гарант освітньо-наукової програми

Ю.А. Скиба